

ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ

ОРГАНЪ НА БЪЛГАРСКИЯ ЛОЗАРСКИ СЪЮЗЪ — СОФИЯ

Годишенъ абонаментъ 65 лева предплатени. Обявления и реклами се приематъ по споразумение. Всичко, което се отнася до списанието да се изпраща до редакцията — Плѣвень.

Редакторъ. Г. К. ЧЕРВЕНКОВЪ.

СЪДЪРЖАНИЕ.

1) За абонатитѣ; 2) Лозарството въ България — Бѣлчо Ив. Бѣлчевъ; 3) Добиване благороденъ материалъ за посаджане на лозя — Проф. Н. Недѣлчевъ; 4) Впрегатната обработка на почвата въ лозето — Ст. Икономовъ; 5) Филизенето на лозата — Ил. И. Хранковъ; 6) Практически съвети и новости: Лѣкуване на повдигнатитѣ вина — Н. Недѣлчевъ, Най-нови данни за безполезното стреляне съ ракети противъ градушката — И. И. Хранковъ, Кафе отъ пържени гроздови семки — И. И. Хранковъ; 7) Свободна трибуна: Мнения по третѣ въпроси — И. И. Хранковъ и Данѣното облагане на лозаро-винарството — Производителна к-ция „Шевка“ — Сливенъ; 8) Съюзни и 9) Хроника и книжнина.

За абонатитѣ.

За читалищата, дружествата, кооперациитѣ и всички учреждения, които сж си изплатили абонамента за 1928 г. къмъ настоящата книжка сж прилепени квитанции срещу внесената сума.

За абонатитѣ — частни лица, които сж изплатили абонамента си за 1928 г. на настоящата книжка, първата страница е ударенъ печатъ „абонамента ви е изплатенъ“.

За допуснатитѣ грѣшки да се пише веднага въ редакцията, като се посочи № на записа или писмото съ което е изпратена сумата.

Кооперациитѣ и лозарскитѣ дружества трѣбва да изпълнатъ решението на VIII лозарски конгресъ, като изпратятъ списъци на членоветѣ си за да имъ се изпраща списанието.

Всички книжки отъ списанието — 1927 год. сж изчерпани и затова не се изпраща на поискалитѣ такива.

Лицата, които по една или друга причина, връщатъ списанието трѣбва да връщатъ всичкитѣ получени книжки, а не само една и да написватъ ясно „обратно редакцията Плѣвень“, защото иначе отиватъ въ София — стария адресъ.

Умоляватъ се неплатилитѣ до сега абонамента си да сторятъ това веднага, като изпратятъ 65 лв. съ пощенски записъ.

Абонамента, неизплатенъ за 1927 год., сж изпратени квитанции за събиране чрезъ пощата, молимъ да се изплати.

Книжка 5 ще излѣзе къмъ 20 май съ много интересенъ материалъ.

Отъ редакцията.

Бѣло Ив. Бѣчевъ.

Лозарството въ България.

Въ брой 75 на в. „Ст. Загорски юженъ гласъ“ подъ заглавието „За лозарството“ е напечатана статия, въ която освенъ баналното съдържание на грамофонната плоча на въздържателитѣ, се изнасятъ и провокиращи неистини, които засягатъ вече народниятъ ни поминѣкъ. Въ статията се казва: „Българското лозарство е съвършено нищожно. Презъ 1926 год. въ България е имало — 500,000 декари лозя и се е произвело „едва-едва“ 200 мил. кгр. грозде: че отъ това грозде 25 милиона кгр. гроздова захаръ е открадната отъ народната уста за да бжде превърната въ виненъ спиртъ. Нашиятъ народъ, казва анонимния докладчикъ, не яде грозде и пр.“.

За честта на родното лозарство, българскиятъ гражданинъ трѣбва да бжде освѣтленъ върху истинското положение на нѣщата у насъ, тъй като публикациитѣ на въздържателитѣ сж безочливо пристрастни и съ тѣхъ нахално се демагогствува за каузата на въздържателнитѣ утопии, за смѣта на една първостепенна стопанска култура. Вѣрно е, че лозарството на България е нищожно, ако го сравнимъ съ общото всесвѣтско производство, но за структурата на Българското земледѣлско стопанство, лозарството е единъ отъ най-главнитѣ стопански отрасли, то е единъ стопанско-икономически факторъ отъ първа величина. Въ всички земледѣлски райони, гдето геологическия характеръ на обработваемата повърхностъ представлява повече байрски склонове съ бедни пѣчи, гдето чистото земледѣлие не може да се рентира, тамъ лозовата култура е заседнала отъ вѣкове и е единственото сръдство за използване на пространнитѣ бедни байрски бърда, които иначе щѣха да седятъ голи и населението въ тѣзи райони щѣше да мизерствува. Въ България има много земледѣлски райони, гдето въ 30 на сто отъ селата, които ги представляватъ, поради тѣзи именно причини, лозовата култура е главния доходенъ стопански отрасълъ, а следъ нея идатъ полеводнитѣ и други култури.

Въ България преди филоксерната криза имаше по статистически данни единъ милионъ и 150 хиляди декари лозя, фактически повече отъ милионъ и половина декари. Извънредно усиления темпъ въ възобновяването на лозята следъ филоксерната криза, красноречиво говори за голѣмото значение на лозовата култура въ земледѣлското стопанство. Последнитѣ статистически данни казватъ че възобновени лозя днесъ има около шестотинъ и петдесетъ хиляди декари. Числото на фактически засаденитѣ декари е, обаче, по-голѣмо, защото много лозари нехаятъ да впишатъ всички засадени декари въ общинскитѣ регистри. Така, че всички агро-

номи въ България днесъ сме съ убеждението, че възобновени-
титъ на американска подложка лозя сж вече надъ седемсто-
тинъ и петдесетъ хиляди декари.

По стеклитъ се напоследъкъ общи икономически съ-
тресения, които раздрусаха изъ основи всички поминъци въ
страната, българското лозарство отъ 2—3 години насамъ
преживява фазиса на тежката стопанска криза и затова въл-
ната на възобновяването днесъ е почти въ застой. Но и при
това положение, като се има предвидъ, че срѣдното произ-
водство на декарь въ Ст. Загорския и Сливенски райони е
около 500 кгр., но въ много други лозарски райони особен-
но въ северна България и Бургаско срѣдното производство
на декарь стига до 1,500 и 2,000 кгр. на декарь; като се
иматъ предъ видъ и обстоятелствата, че презъ последнитъ
години у насъ зачестиха необикновенни суши, както и бо-
лести и неприятели по лозовата култура, които поради не-
достатъчнитъ още стопанско културни и икономически въз-
можности за лозаря, отнематъ ежегодно значителна частъ
отъ реколтата — то истинската картина на годишното гроз-
допроизводството въ България се рисува около цифрата
единъ милиардъ килограми грозде; а когато лозарство ще
заеме поне пространствата до преди филоксерната криза,
то въ страната ще имаме едно народно производство надъ
два милиарда килограми грозде. Така, че днешното произ-
водство на грозде въ България не е „едва, едва“ двестъ ми-
лиона, а надъ милиардъ килограми. При това положение на
нѣщата безпристрастната преценка на всѣки, който се
вглежда въ живота е, че днесъ въ България се яде грозде
десеторно повече отъ колкото преди филоксерната криза.

Че консумацията на грозде постоянно расте убедител-
но ни свидетелствува факта, че консуматоритъ станаха по
взискателни и доброкачественитъ десертни грозда се пла-
щатъ на много хубави цени. Постоянно засилващето се за-
саждане на десертни грозда красноречиво говори за растя-
щитъ консумативни нужди отъ грозде. У насъ за ядене се
консумиратъ масово главно виненитъ сортове. Вънъ отъ
онова, което лозаритъ пласиратъ на пазаря, всѣко лозарско
домакинство остава за свои нужди по 500 и по 1000 кгр.
грозде, което консумира — подъ формата на „грозденици“,
„петмези“, „шара-суджуци“ и пр. и пр. Така, че лозаритъ не
само, че не крадатъ безбожно нито зърно грозде отъ народ-
ната уста, ами правятъ всичко възможно за да раздразнятъ
народния апетитъ и да пласиратъ колкото се може повече
грозде. Прочие, безъ да се смѣта постоянно засилващата се
консумация на грозде и днесъ още нашиятъ народъ яде много
повече грозде отъ много други народи, които внасятъ гроз-
дата си за ядене. Това е фрапантната истина, която само
безочливитъ демагози продължаватъ да оспорватъ.

Всѣки българинъ, прочие, който е искренъ доброжела-

тель за народното благоденствие, а не демагогъ, е длъженъ, обаче, да погледне на българското лозарство, не само презъ кристалнитъ ученически очила, но и презъ грубитъ очила, на живата действителностъ. За да може дадено производство да процъвтáva, да прогресира, неговото развитие трѣбва да бѣде въ неразривенъ унисонъ съ текущитъ нужди на пазаря. Това сж повелителнитъ закони на стопанската икономика. Който иска да не фалира, той трѣбва безусловно да се справи съ тѣхъ. Богатиятъ капиталистъ може да отдѣли извѣстенъ процентъ отъ своитъ печалби и да си направи удоволствието съ най-разнообразни производства. Но дребно собствениятъ производител, какъвто е българскиятъ, безусловно трѣбва да насочва характера на своето производство съ огледъ на нуждитъ на живота, съ консумативнитъ желания на пазаря.

На проглушителнитъ крясъци на въздържателитъ за „безалкохолно вино“ лозаритъ съ готовностъ се отзоваха. Сухиндолската винарска кооперация „Гъмза“ достави скъпи и скъпи машини и произведе шестдесетъ хиляди литри отлично безалкохолно вино; Ст.-Загорската винарска кооперация „Лоза“ и тя приготви около четиредесетъ хиляди литри; други производителни винарски кооперации сжщо произведоха кжде повече кжде по-малко — за голѣмо съжаление, обаче, макаръ че произведенитъ количества бѣха нищожни, кооперациитъ се видѣха въ чудо и съ явни загуби можаха да го пласиратъ въ две, въ три години. Днесъ, единствена само винарската кооперация „Гъмза“ за да оправдае предъ кооператоритъ голѣмитъ разходи за специалната субсидия на държавата — произвежда отъ време на време по нѣкакви си 15—20 хиляди литри, колкото за лѣкарство, ако потрѣбва на нѣкжде. Желанието да се преустроятъ естествени органически, психически и традиционни консумативни нужди на живота е единъ луксъ, когото само страната на доларитъ може да си плати. Когато говоримъ, прочие, за лозарството у насъ като стопански отрасълъ нека не се забравя, че четиритѣхъ пети отъ производството на лозовата култура се пласира въ форма на вино. Тази система на стопанисване сжществува не само у насъ, тя е възприета по традиции и се поддържа отъ естественитъ начертани отъ вѣковетъ консумативни общественни нужди въ всички лозарски страни въ свѣта. Онова, което се консумира направо, като грозде обикновено или специално десертно — въ страната или експортира е едва, една осма, една десета дори отъ цѣлото производство. Това е фактическото положение, което ни се изнася отъ статистикитъ на стари държави съ вѣковна култура като: Франция, Италия, Испания и др. Нека престанатъ да се напъватъ толкозъ българскиитъ въздържатели, като че ли доктрината на въздържанието е изнесена за пръвъ пжтъ въ свѣта отъ д-ръ Харалампи Ней-

чевъ. Тя е почти толкозъ стара колкото и самата култура на лозата. Живота, обаче, е главоломно по силенъ отъ всѣкакви теории. Достатъчно е безпристрастниятъ четецъ да хвърли погледъ върху характера на лозовото производство каквото ни даватъ статистикитѣ на мондиалнитѣ производителки, съ вѣковна култура: *Франция днесъ произвежда годишно около петъ милиарда литри, Италия — около четири и половина милиарда литри, Испания — около три милиарда литри вино и пр. и пр.*, за да се види съ какво нахалство нашитѣ въздържатели прѣскатъ заблуда съ своитѣ оглушителни крясъци.

Въздържателнитѣ организации биха били полезни само когато спокойно, чрезъ истинска, безпристрастна просвета преследватъ издигането на общественото съзнание, а въ живота си всички последователи на въздържателнитѣ идеи преди всичко чрезъ личниятъ си примѣръ и последователностъ да сочатъ пжтищата на трезвенностъ, както въ употребата на разнитѣ напитки, така и въ отстояването срещу всички съблазни отъ лукаваго. Когато, обаче, живота на тѣзи организации се проявява въ фарисейство, софизми, провокиращо пристрастие и безочливи лъжи за смѣтка на българското лозарство, тѣзи организации почватъ да ставатъ вредни и пакостни за нацията, защото задкулистно подронватъ устоитѣ на народния поминѣкъ, подронватъ устоитѣ на държавата.

Проф. Н. Недѣлчевъ.

Добиване на облагороденъ материалъ за посаждане лозя.

(Продължава отъ кн. I.)

Стратифицирането на облагороденитѣ лози се смѣта за привършено, когато калусътъ се образува навсѣкждѣ по присаденото мѣсто. Ако огънятъ е запаленъ следъ като сж били поставени всички сандъци въ помѣщението, всички лози въ едно и сжщо врѣме привършватъ спояването си. Има действително известна разлика въ бързината на спояването при разнитѣ подложки, но тя не е тѣй чувствителна. Така напр. Рипария Порталисъ и хибридитѣ ѝ по-бързо се спояватъ. Както и да е, щомъ калусътъ се образува, огънятъ трѣбва да се угаси и сандъцитѣ да се оставятъ единъ или два дена за да свикнатъ лозитѣ постепенно на по-ниска температура. Ако има сандъци поставени на различни дати, първитѣ щомъ станатъ готови, изваждатъ се отъ стратификацията и се поставятъ въ друго помѣщение, кждѣто е по-хладно. Мъхътъ на готовитѣ сандъци се махва, за да свикватъ

покаралитѣ пжпки на свѣтлина и външната температура. Нѣкога сандѣцитѣ се държаха 20—30 дена въ стратификалната, до като образуватъ голѣмъ калусъ и лѣторасче. Сега тенденцията е да се скрати колкото се може по-вече траянето на отоплението, за да не се изтощаватъ лозитѣ. Обръща се внимание само на спойката — щомъ спойката е готова, отоплението на лозитѣ се прѣкрътява.

Готовитѣ стратифицирани лози се отнасятъ въ укоренилището, къдѣто ще става посаждането имъ. Превозването на сандѣцитѣ се извършва обикновено сутринъ, съ волска кола, за да не се размѣстятъ пржкитѣ въ сандѣка. Ако трѣбва да се прѣнасятъ денемъ, въ горещината, сандѣцитѣ се покриватъ отгоре, понеже покаралитѣ пжпки сж много нѣжни и сж чувствителни на слънцето и вѣтъра.

Мѣстото за укоренилище трѣбва да бѣде добре подготвено. Преди да почне укореняването, то се изравнява, всички буци се стрoшватъ, въобще земята се подготвя както преди посаждане на зеленчукъ. Укоренилището се направя на лѣхи, по направлението на наклона, за да може лесно да става напояването. Между лехитѣ се оставятъ вади, широки 50 см. за напояване. Широчината на лѣхитѣ е различна, но обикновено се оставя 4 метра, а дължината неопредѣлена, доколкото мѣстото позволява. По дължината, отъ дветѣ страни на лехата, се опъва канапъ, по който се размѣрватъ редоветѣ, къдѣто ще се посаждатъ лозичкитѣ.

Широчината на редоветѣ е различна споредъ мѣстноститѣ и почвата. Тя се движи между 90 см. и 1'20 см.

Ако земята е глинеста, студена, лозитѣ трѣбва да се посаждатъ по-плитко. За да могатъ да се заровятъ, необходимо е по-вече прѣстъ, която ще се вземе между редоветѣ и ето защо и разстоянието въ такъвъ случай трѣбва да бѣде по-голѣмо. Ако почвата е топла, пропусклива, редоветѣ се оставятъ по-близко и лозитѣ се посаждатъ по-дълбоко. Въ Северна България оставятъ по голѣми разстояния между редоветѣ—1'10 м. до 1'20 м., а въ Южна България — 1 м. до 1'10 м. редъ отъ редъ.

Ако приемемъ разстоянието между редоветѣ 1 м. 10, върху обтѣгнатитѣ отъ дветѣ страни върви на лехата отмѣрваме по 1 м. 10 и забиваме колчета за отбелѣзване мѣстото. Щомъ набележимъ разстоянията на редоветѣ, опваме връвъ между срещуположнитѣ колчета и по връвѣта съ лопата отбелѣзваме реда.

Укоренилището разпредѣлено на лехи и редоветѣ очертани, остава да се започне самото вкореняване на стратифициранитѣ лози.

Облагороденитѣ стратифицирани лозички трѣбва предварително да се прегледатъ и подготвятъ за укореняване.

Сандѣкътъ, пълень съ пржчки, се поставя на сѣнка въ положение на пълненето му — подвижното дѣно нагоре.

Това последното се махва и единъ работникъ започва изваждането на лозитѣ,

Лозитѣ се отърсватъ отъ мъха и се преглеждатъ една по една.

Негоднитѣ лози, останали по нѣкаква случайность безъ калусъ, или съ размѣстени калеми, повредени и пр. се изхвърлятъ. Годнитѣ се почистватъ съ остро ножче, като имъ се премахнатъ коренчетата и израстъцитѣ отъ подложката, ако има такива, нагнилитѣ части отъ лѣторасчето и пр. Нѣкои изрѣзватъ и калуса на спойки, които сж изхвърлили голѣмъ калусъ навънъ, съ цель да се избѣгне образуването на бруки.

Очистенитѣ лозички се нареждатъ внимателно на специални носачки отъ дѣски и се отнасятъ при редачкитѣ.

Самото посаждане на стратифициранитѣ лозички се извършва по следния начинъ :

Единъ работникъ отваря хендекъ съ права лопата по набелѣзания редъ, като изхвърля частъ отъ прѣстѣта отъ левата страна. Хендекътъ се прави дълбокъ около една лопата, но се запълва до половината съ разрохканата прѣстъ, която пада отъ лопатата. Единия брѣгъ се прави отвесенъ (по чертата). Щомъ като се отвори хендека, поставятъ се дървени летви или капакъ, по който се нареждатъ лозичкитѣ. Летвитѣ сж за предпочитане, понеже по тѣхъ по-точно се спазва щото всички калеми да бждатъ на една височина. По летвата сж отбелѣзани черти, които показватъ кжде да се поставятъ лозичкитѣ. Растоянието на лозитѣ една отъ друга, по реда, е 5 см. Лозитѣ се нареждатъ отъ работнички, които внимаватъ щото лозитѣ да бждатъ поставени отвѣсно, калемитѣ на една височина и долнитѣ краища на лозитѣ закрепени въ земята. Следъ като цѣлиятъ редъ се попълни, изхвърлената отъ страна на хендека прѣстъ се повръща въ хендека, затрупватъ се долнитѣ краища на лозитѣ и се притѣпкватъ съ крака. Придрѣпването на прѣстѣта и притѣпкването се извършва 2 или 3 пѣти. Тогава хендека е запълненъ и оставатъ да стърчатъ горнитѣ части на лозитѣ надъ повърхността. Ако лозитѣ сж засаждани плитко, половината, даже ²/₃ отъ лозитѣ, стърчатъ на вънъ. За да се заревятъ лозитѣ, разкопава се и се резбива на ситно земята между редоветѣ, следъ което прѣстѣта се въздига съ мотика отъ дветѣ страни на калемитѣ, като калемитѣ оставатъ открити, та следъ това съ рѣце внимателно се покриватъ.

Преди да се затрупатъ калемитѣ, извършва се така нареченото „душене“ на лозитѣ, което има за цель да постави калемитѣ еднакво отдалечени единъ отъ другъ.

Най-после калемитѣ се покриватъ съ влажна и ситна прѣстъ, като надъ върха на калема се постави прѣстъ на дебелина 6—8 сантиметри.

Следъ заравянето на лозичкиѣ, препоръча се да се полѣятъ първи пжтъ, за да прилепне по добре прѣстъта, нѣщо което улеснява покарването на коренчетата. Ако следъ засаждането на лозитѣ удари дѣждъ и образува кора на позърхността, прѣстъта се разрохва съ ржце за да се улесни излазянето на врѣхчетата на младитѣ лѣторасти.

(Следва)

Стефанъ Икономовъ.

Лозарска опитна станция — Плѣвень.

Впрегатната обработка на почвата въ лозето.

Тежкитѣ икономически условия при които е поставенъ да работи днесъ нашия лозаръ, акцизи, данѣци отъ всевъзможенъ характеръ, високата цена на синия камъкъ, на рафиата, на работната ржка и низката такава на гроздето и виното, налагатъ на сжщия да потърси начинъ за ограничєние на разходитѣ, така че отъ продажбата на реколтата, въ каквато и да е форма, да осжществи известенъ доходъ, съ който не само да покрие разносцитѣ, но и да си осигури единъ чистъ доходъ. Използването на впрегатната сила при обработката на почвата ни дава тази възможность и както въ повечето други страни тя е силно застѣпена, така и у насъ нейното прилагане ще бжде отъ голѣма полза.

Въ сравнене съ ржчната, впрегатната обработка има своитѣ недостатѣци и своитѣ преимущества. Не е все едно дали лозето е копано или орано. Буцитѣ прѣстъ се разтрошватъ много по-внимателно съ мотиката, плѣвелитѣ се изхвърлятъ, главинитѣ се откриватъ по-добре и изобщо, технически обработката съ мотика е много по-свършенна отъ онази при оране съ плугъ, култиватори и др. Тамъ обаче, кждето разстоянието между главинитѣ позволява минаването съ плуга или култиватора, тамъ кждето работната ржка е рѣдка и скжпа, а навременното обработване е наложително, кждето гроздето и виното се ценятъ по-евтино, лозаря има всичкия интересъ да обработва съ плугъ лозята си. Да се обяснимъ:

Единъ лозаръ, който притежава 20 декара лозя, иска да ги обработва впрегатно около 5 пжти въ годината. Колко ще му коштува една копанъ и колко една оранъ на 1 декаръ отъ лозето?

I. Ржчна обработка.

Ако надницата на единъ работникъ е срѣдно 60 лв. и ако той може да разкопае на день срѣдно 400—500 квадр. метра, то за 1 декаръ ще трѣбватъ 2 1/2 надници или всичко 150 лева на декаръ.

II. Впрегатна обработка.

Тукъ разносикътъ сж следниятъ:

Едно лозарско плугче струва около 1200 лева.

1. Лихвитътъ на 1200 лева, по 15%, сж около 180 лева годишно. Разхвърлени върху 20-тъхъ декара, които ще се оратъ петъ пжти, пада се на декаръ и на оранъ по 1'80 лв. лихва.

2. За амортизация (изплащане) и поддържане плугчето по 10% и въ разстояние на 10 години, падатъ се годишно 120 лева, които, разпредѣлени върху 20 декара и петъ пжти оране, пада се по 1 20 лв. на декаръ и на оранъ.

3. Единъ срѣденъ по голѣмина конь струва около 10,000 лв. Лихвитътъ върху 10,000 лв. по 15% сж 1500 лева годишно или 15 лв. на декаръ и на оранъ.

4. За амортизацията на 10,000 лв. по 10% въ разстояние на 10 години, трѣбватъ годишно 1000 лв. или 10 лв. на декаръ и на оранъ.

5. Единъ хамутъ струва около 3,000 лв. Лихвитътъ отъ тази сума, по 15%, сж годишно 450 лв. или 4'50 лв. на декаръ и на копанъ.

6. За амортизация, по 10%, въ разстояние на 3 години, се пада 1000 лева годишно или 10 лв. на декаръ и на оранъ.

7. За храна на коня сж нуждни дневно:

ечемикъ: 4 кгр. по 4 лв. = 16'00 лв.

сѣно: 5 „ „ 3'50 „ = 17'50 лв.

слама 5 „ „ 1'00 „ = 5'00 лв.

всичко: 38'50 лв.

Единъ конь обаче изорава дневно 5 декара. Тогава, сумата 38'50 — кржгло 40 се разпредѣля по 8 лв. на декаръ и оранъ.

8. Единъ работникъ за оранъта взима срѣдно 60 лв. на день и понеже се изораватъ 5 декара, пада се по 12 лв. на декаръ и оранъ.

9. Другъ работникъ, който разкопава незасегнатото отъ плуга мѣсто около главинитъ и изработващъ 1 1/2 декари мѣсто на день, взема още 60 лв., на декаръ 40 лв.

10. За осигуряване добитъка и други разноси още по 8 лв. на декаръ и копанъ. Всичко това прави общо 100'50 лв. или кржгло 100 лв. на декаръ и копанъ. — Разликата между разносикътъ по ржчната и впрегатната обработка е значи 50 лв. за всѣки декаръ и за всѣка копанъ. Понеже лозето е отъ 20 декара и ще се обработва 5 пжти въ годината, то тази разлика умножена по 20 и после по 5 ни дава обща сума 5,000 лв., която ще бжде спестявана всѣка година при впрегатната обработка.

Колкото лозето е по-голѣмо и ржчния трудъ е по-скжпъ, реализираната икономия ще бжде по-голѣма. А независимо отъ това, съ използуванието на коня за друга работа, като

превозване колове, торъ, грозде, пръчки, фуражъ, вода за пръскане противъ маната и др., намаляватъ се дневнитъ разноси по лихвата и амортизацията на вложения му при покупката капиталъ и следователно, въ края на годината, икономията се увеличава още повече.

Отъ лозарскитъ плугчета по разпространени у насъ сж: „Rud Sack“, № 4. което може да се достави отъ Българското Земледѣлско Дружество въ София и др. и онова на фабриката Иванъ Буржевъ въ Плѣвненъ. И едното и другото сж добри, съ известно предпочитание къмъ първото поради практичността му; второто е по-леко и подхожда за по-гъсто насаденитъ лозя.

Хамутитъ могатъ да сж безъ чекия, едни желѣзни, други дървени. Стъркитъ сж залепени съ 2 желѣзни синджира, които се съединяватъ задъ коня посрѣдствомъ една закръглена скоба; тази послѣдната ги държи малко отдалечени отъ хълбоцитъ на коня и сжщевременно служи за прикачване овището на плуга. У други, овището на плуга е закачено за единъ, здравъ синджиръ, който минава между заднитъ крака на коня и съ другия си край е съединенъ за една закръглена скоба минаваща напречно подъ корема и двата крайща на която се прикачватъ отъ едната и отъ другата страна на оглавника. Този видъ хамути нараняватъ понѣкога извѣтре краката на коня, особено когато плуга минава близо до главината.

Култиваторитъ — (копачки) иматъ формата на малки, високи брани, чиито жбѣи сж замѣнени съ 5 — 10 хоризонтални ножа, които съ специаленъ лостовъ механизъмъ могатъ да бждатъ отдалечени или сближени, споредъ разстоянието между главинитъ. Съ едно минаване на култиватора между редоветъ, почвата се добре разрохва на една дълбочина отъ 5—6 сантиметра — предостатъчна за да разтроши кората, да ограничи изпарението на влагата и да почисти почвата отъ буренитъ.

Ил. И. Хранковъ.

Филизенето на лозата.

Филизенето е една отъ важнитъ лозарски работи, чрезъ която се отстраняватъ всичкитъ излишни или не намѣсто стоящи филизи (лѣторастѣ).

Както много други работи тъй и тази или не се върши отъ мнозина или, ако се върши, то малцина сж които я вършатъ правилно и на време. Ето защо въ следващитъ редове ние ще посочимъ, макаръ на кратко, кога и какъ се прилага тя.

По-рано видѣхме, че при зрѣлата рѣзидба се държи смѣтка за броя на наличнитъ явни пжпки, т. е. рѣзидбата

се върши въ връзка съ сорта или сортоветъ, силата на отдѣлнитѣ лози и на тѣхнитѣ рамена и едногодишни пръчки и пр. Понеже лозата е наклонна да изкарва филизи не само отъ оставенитѣ при рѣзидбата „будни“ пжпки, но и огъ старото дърво наречени издънки, „вълци“, „пичове“, а сжщо двойни, и даже нѣкога тройни, по оставенитѣ чепове и по плоднитѣ пръчки, явява се нужда отъ отстраняване на излишнитѣ и непотрѣбнитѣ. Това отстраняване се прави чрезъ тѣй нареченото филизене, което се представя като втора или допълнителна рѣзидба или още наречена рѣзидба на зелено. Ето защо филизенето трѣбва да се извършва само отъ хора познаващи рѣзидбата на лозата.

Кои сж преимуществата отъ филизенето?

Тѣ сж:

1. Отстраняватъ се излишнитѣ филизи, които лозата напразно би хранила въ вреда на потрѣбнитѣ.

2. Премахватъ се още въ зелено състояние всички филизи, които бихме отстранили при рѣзидбата на зрѣло, а съ това се избѣгватъ излишни и вредни рани.

3. Дава се възможность за усилване на оставенитѣ потрѣбни филизи, които иматъ значение за плодородието на следната година и за попълване или поправяне формата на лозата и

4. Улеснява се и ускорява рѣзидбата на зрѣло, следователно извършването на последната става по-евтино.

Кога да се върши филизенето?

Ако би могло да се знае *предварително и положително* кои пжпки сж плодни и кои не и въ землища, които, изобщо не страдатъ отъ ранни или късни пролѣтни слани, филизенето би трѣбвало да се върши рано, т. е. още при разлистването на пжпкитѣ. Тѣй като е невъзможно да се знае, нито кога и кжде би паднала слана, препоръчва се филизенето да се върши следъ изкарването на цвѣтнитѣ реси и следъ минаването на *обикновения* периодъ за падането на сланитѣ. Така трѣбва да се постъпва, защото при падане на слана и съобразно повредитѣ, които би причинила тя, лозаря по-добре и по-правилно би се справилъ какъ да извърши филизенето.

По-горе се казва, че трѣбва да се отстраняватъ всичкитѣ неплодни — безъ реса филизи, които не ще сж нужни били за попълване или поправяне на формата на отдѣлнитѣ лози, било за подмладяване или снисяване на рамената (разклоненията). Когато, обаче, изкаралитѣ двойни и тройни филизи съ реса отъ едно мѣсто или издънки съ реса, което е много рѣдко, какъ трѣбва да се постъпи? При такива случаи много лозари оставятъ всичкитѣ филизи, защото не

се решаватъ — мжно имъ е, да отстранятъ филизи съ реса. Споредъ насъ така може да се практикува само при буйнитъ лози, които сж наклонни къмъ изрисяване, т. е. къмъ неправилно или непълно завързване на плода, именно поради голъмата буйностъ. Интъкъ, макаръ съ реса, щомъ друго съображение нъма, и тъзи филизи тръбва да се отстраняватъ, особено по-слабия отъ двойнитъ или двата по-слаби при тройнитъ. Изобщо и при еднакво развититъ при двойнитъ и тройнитъ се оставя само по единъ; защото и при филизенето се съблюдаватъ сжитъ принципи, които важатъ и ржководятъ при ръзидбата на зрѣло.

Самото отстраняване на ненужнитъ и излишни филизи се практикува по два начина: 1. Когато филизчетата сж много млади и сочни, отстраняването имъ става леко и бързо отъ ржка — съ отчекване съ пръсти и 2. При затвърдѣли, обаче, повече или по-малко, филизи то тръбва да се прави съ остро ножче, съ което се избѣгватъ по-голѣмитъ ранички, тъзи биватъ гладки, което улеснява и ускорява зарастването имъ.

Отъ всичко гореизложено се разбира значението и ползата отъ филизенето, което налага на всѣки грижливъ лозаръ да го извършва своевременно и разумно, особено върху десертнитъ лози.

ПРАКТИЧЕСКИ СЪВЕТИ И НОВОСТИ.

Н. Недѣлчевъ.

Лѣкуване на повдигнатитъ вина.

Повдигането е най-опасната за нашитъ червени вина болестъ. Бѣлитъ вина нарѣдко боледуватъ отъ нея. Въ България тази болестъ е много разпространена. Причинитъ сж много, но най-важнитъ сж: самитъ сортове, отъ които се прави виното, които въ болшинството си сж бедни на киселини — памидъ, шевка и пр. Другитъ причини сж неправилнитъ ферментации, лошитъ изби, които презъ лѣтото се затоплятъ, недостатъчнитъ грижи, като ненавременни претакания и пр. Тази болестъ се явява и въ най-добритъ червени вина и то въ силнитъ на спиртъ, както и въ слабитъ. Превръщането се причинява отъ размножението на едни дребни бактерии, на които се дължи и размжжането. По главнитъ признаци, по които може да се познае едно повдигнато вино сж следнитъ; ако виното е било бистро то се размжща, когато се клати чашата забелязватъ се мъгли въ течността, цвѣта се промѣня, пресича се багрилната материя, въ виното се забелезватъ много ситни мехурчета, като че виното наново кипи, вкуса сжщо се промѣня, става блудкавъ и неприятенъ. При

по-напреднала степенъ явява се и оцетна киселина, която се чувствува при пиенето. Повдигането се явява най-често презъ пролѣтѣта и лѣтото, когато се стопли времето.

Явно болнитѣ отъ превръщане вина не могатъ да се излѣкуватъ. Тѣхния химически съставъ, боята имъ и вкуса имъ сж толкова измѣнени, че не могатъ да се поправятъ. Винения камъкъ, напр. изчезва, боята силно намалява и червеното вино се обръща въ розово. Оцетната киселина се чувствува при пиенето; би трѣбвало да се прибавя виненъ камъкъ, боя, да се отнема оцетната киселина, много сложна манипулация, която граничи съ фалшификация. Ето защо, червенитѣ вина трѣбва най-напредъ да се предпазватъ отъ заболяване, чрезъ съответнитѣ срѣдства — редовно претакане (понеже микробитѣ на болестѣта се развиватъ безъ въздухъ, претаканието пречи на размножението имъ), филтриране, бистрене, прибавяне винена кислота въ размъръ 50 грама на хектолитъръ, хладна изба и пр.

Ако виното заболѣе, то трѣбва да се лѣкува въ самото начало. Азъ мисля, че при липса на пастйоризаторъ, първата работа е да се прибави 7 гр. калиевъ метабисулфитъ на хектолитъръ, следъ което виното да се прекара презъ азбестовъ филтъръ (филтритѣ съ сита), за да се отстранятъ бактериитѣ. Следъ това въ бистрото вино да се прибави 50 гр. винена киселина на 100 л. вино. Така направеното вино не е много трайно и пакъ може да се размжти. Най-мжчно се лѣкува тази именно болестъ по вината. Като най-сигурно срѣдство си остава предпазването, което се състои въ подсилване гроздовата каша предъ ферментацията съ киселина, чисти ферментаций съ метабисулфитъ и по-вече грижи.

Ил. И. Хранковъ.

Най-нови данни за безполезното стреляне съ ракети противъ градушката.*)

Презъ последнитѣ години ние нѣколко пжти, и на разни мѣста, изнесохме необходими данни отъ чужбина, базирани на многогодишни най-системни и сериозни опити и наблюдения, за пълната безполезностъ отъ ракетното гърмене противъ градушката. Тѣзи данни, къмъ които сж прибавени и такива отъ България, сж събрани въ брошурката ни отъ 1927 год. подъ заглавие: „Днешното положение на борбата срещу градушката съ ракети“.

Понеже у насъ все има „упорити“ разпространители на ракети, които разправатъ чудодейни действия отъ тѣхъ

*) Изъ френското списание „Прогре агриколъ и витиколъ“, кн. 12 отъ т. г.

против градушката и понеже, въпреки всичко сторено до сега, въ страната ни все има земледълци, които *сж заблудени* и върватъ въ тѣзи фантазии, намираме за много интересно да изнесемъ долното съ надежда, че то *ще просвѣти и разубеди* и най-заблудения.

По желанието на окръжния съветъ на окръга Сана и Лоара (Франция), били сж извършени опити и проучвания въ пиротехническото училище въ Буржъ. Въ обширния рапортъ по тѣзи опити и добититѣ лоши резултати, като се констатира *заблуждението и измамата вършена отъ разпространителитѣ на ракетитѣ* за тѣхната сила и ефикасность и за височината на която експлодиратъ; като се изказва очудването, гдето всичко това се търпи и позволява отъ *компетентнитѣ служби и органи*, се свършва съ следното *забележително и съкрушително* за ракетитѣ *безсмислено* употребяване:

„Нека ни бжде позволено да потвърдимъ за лишенъ пжтъ *пълното ни недовѣрие* въ ефикасността на ракетитѣ.

На край да не забравяме, че ние сме потомци отъ народи, които практикуваха жертвоприношения на боговетѣ. Може би гърменето съ артистични ракети е единъ начинъ за изразяване почитъ и омилоствяване богинята на градушката? Употрѣбата на ракетитѣ противъ градушката може да се обясни по-разумно съ *предубеждението и суевѣрието* отколкото съ науката“.

Къмъ горното тѣй ясно, категорично, необоримо и научно заключение, *основано на последни практически опити*, ние не бихме си позволили да прибавимъ друго, освенъ да обърнемъ вниманието на нашитѣ земледѣлски стопани по въпроса за да благоразсждятъ здраво преди да вършатъ каквото и да било.

И. И. Х-ковъ

„Кафе“ отъ пържени гроздови семки.

„Нуждата е майка на изобретенията“.
(народна мъдростъ .

Ето що, прочетохме въ кн. 10 отъ т. г. на известното френското списание „Прогре агриколъ и витиколъ“:

„Франция внася за стотици милиони франка годишно кафе отъ Бразилия и другаде. Би имало голѣма полза за търговския ни балансъ да се намалятъ тѣзи тежки и скъпи покупки.

Съставътъ на гроздовитѣ семки се приближа много до този на кафето съ изключение на „кафеина“, нѣщо което се вижда отъ долната сравнителна химическа анализа извършена въ *Техническия институтъ на наукитѣ въ Марсилия*.

	Пържени семки	Пържено кафе
Влажностъ	2 0	0.4 до 4.0
Мазнини	11.7	20.5 „ 16.6
Азотни материи	11.4	8.1 „ 16.3
Целилозни	42.6	26.3 „ 51.0
Пепель	2.86	4.0 „ 5.0
Безазотни екстрактиви	30.1	— „ —
Кафеинъ	—	0.8 „ 1.8

Пърженитъ семки иматъ отличителенъ мирисъ на кафе. Въ всѣки случай употребени *сами* (отдѣлно), иматъ сладни-кавъ вкусъ.

Лозарьтъ г. Пелико, който е инициаторъ на това „гроздово кафе“, препоръчва да се употребяватъ въ смѣсъ било по на $\frac{1}{2}$ семки и кафе, било, споредъ вкуса на хората, по $\frac{1}{3}$ семки, кафе, цикория и пр.

Ние правихме опити съ разни смески, които даватъ твърде приемливи напитки превишаващи (по-хубави) отъ много „кафета“, които се предлагатъ въ градскитъ и селски кафенета.

За тази цель може да се открие едно ново и извънредно интересно употребление на гроздовитъ семки голѣма частъ отъ които все още отиватъ на торището.

Възприето и подтикнато отъ нѣкои отъ нашитъ лозарски кооперативи, „кафето“ отъ семки би могло да има успѣхъ“.

Като смѣтнахме за интересно и полезно да предадемъ горната *лозарска новостъ*, ние ще си позволимъ само да подчертаемъ, че, щомъ френскитъ лозари сж я изобретили и я намиратъ отъ голѣмо стопанско-икономическо и жизнено значение за страната си, *което ги кара да я приложатъ въ живота*, за насъ и за нашата страна тази *новостъ* би имала още по-голѣмо значение и стойностъ. И споредъ насъ остава на лозаритъ преди всичко да я възприематъ и проагитиратъ за практическия ни животъ, а обществото да ги подкрепи.

СВОБОДНА ТРИБУНА.

И. И. Хранковъ.

Мнения

По тритъ първи въпроси на „Свободна трубуна“ въ „Лозарски прегледъ“.

Макаръ че по-рано и по други случай сме се изказвали по тѣзи въпроси, намираме за неизлишно да се изкажемъ и сега и то на кратко.

1. Смѣтали сме и смѣтаме, че искането за опростотворяване и намаляване формалноститъ по акциза е основателно и разумно, но не сме сигурни дали пълното замѣняване

на акциза съ единственъ поземленъ налогъ върху лозята би било по-изгодно и по-ползотворно за лозаритѣ. Вѣрно е, че това е въпросъ на организиране, подробности и пр., но все пакъ... ние сме увѣрени, че *не е акциза*, който е съсипателенъ и усложнява съществуващата лозарско-винарска криза.

Причинитѣ за това сж много и различни—по-рано сме ги изнасяли, а сега ще посочимъ само последнитѣ по съществени:

1. Неорганизирано и *нерационално* винарство;
2. Неорганизирани и нестабилни пазарни цени на вината и
3. *Неорганизирана, намалена, колеблива и несигурна вътрешна консумация на вината*, за която сжщо причинитѣ сж много и различни.

И ние вѣрваме, че до като съществуватъ причинитѣ по тѣзи 3 пункта, лозарско-винарскитѣ кризи сжщо ще съществуватъ—по-голъми или по-малки, въ зависимостъ отъ ежегодното производство на вина.

2. Били сме, сме и ще бъдемъ противъ подсилването на мъстѣта съ *цвеклова* или *тръстена* захаръ и на виното съ фабриченъ спиртъ, било за вътрешна консумация, било за износъ въ чужбина.

Вѣрвали сме, и вѣрваме, че е въ интереса на *общото лозарство и винарство* щото всѣко вино да излѣзе на пазаря такова, *каквото го е родила лозата* за да получи *съответната си и отговоряща стойностъ*. Само така, ще бжде заставенъ всѣки да се замисли и да реши да сади ли или не лозе, кжде и какъ да го сади и отгледва, какви сортове да посади, каква форма и рѣзидба да му даде, какво вино да произвежда и пр. Като *крайно изключение* да се допусне за *крайно неблагоприятни години* да се подсилва слабата мъстъ само съ сгжстена такава, а много слабото вино—само съ *виненъ спиртъ*. Въобще въ гроздовата мъстъ и вино да не се допускатъ *негроздови* продукти.

Вѣрваме сжщо, че за износъ ще се намѣрятъ *ежегодно достатѣчно силни вина* за да *нѣматъ нужда отъ изкуствено подсилване*. Въ *крайни и изключително неблагоприятни години* може би и тукъ би се допуснало подсилване на *предназначени за износъ вина*, само съ до 2% и то *изключително съ виненъ спиртъ*.

Ето по горния начинъ, вѣрваме ние, *ще се премахне системното производство на слаби вина*, които после да не може да се подсилватъ съ каквото и да било.

3. По въпроса за саденето на десертнитѣ грозда тоже е нужно голѣмо внимание и осторожность. По нашето схващане, днесъ вече едвали нѣкой би подѣржалъ ползата отъ безразборното многосортие. Все пакъ въпроса е откритъ—кои и колко сортове да се отглеждатъ? Като имаме предъ видъ, обаче, досегашнитѣ данни и сведения за външния и вътрешенъ пазаръ, изглежда че е за препоръчане да се

спре вниманието на интересуващитѣ се главно върху сорт-
ветѣ: Афузъ-Али, Димятъ; Чаушъ, Разакия (бѣла и червена)
и други нѣкои, за които се знае, че сж се вече посочили
на мѣстнитѣ консуматори съ едно или друго свое качество,
а такива сж: Хамбургски мискетъ, Кадънъ-пармакъ, Фоча,
Зейнелъ, а може би и други. Първитѣ четири, обаче, дър-
жатъ предимство предъ всички.

Данъчното облагане на лозаро- винарството.

Съ голѣмо задоволство посрещаме откритата въ коло-
нитѣ на сп. „Лозарски Прѣгледъ“ рубрика „Свободна Три-
буна“ чрезъ която ще могатъ да се изкажатъ повече лозари
по сложенитѣ на разискване въпроси. Единъ отъ първосте-
пена важностъ такъвъ, който живо интересува всѣки лозаръ
и отъ правилното разрешение на който ще зависи закреп-
ването, затвърдяването и бждеция успѣхъ на родното ни
лозаро-винарство е въпроса за данъчното облагане на ло-
зарството и винарството.

Отъ редица години се повдига тоя толкова важенъ въ-
просъ на лозарскитѣ конгреси и въ много частни лозарски
събрания. Но винаги при разглежданието му е липсвало обек-
тивностъ, като сж се влагали винаги лични амбиции, лични
схващания и личенъ егоизъмъ. Въ досегашнитѣ разглежда-
ния на тоя важенъ фискаленъ въпросъ винаги застъпването
на личнитѣ интереси е изпъквало надъ това на целокупното
българско лозарство и на неговото бждеще преуспѣване.

До скоро бѣ врѣме, когато респективнитѣ компетентни
мѣста се стараеха да насърдчаватъ засаждането на все по-
вече и повече декара лозя, безрезервно, безогледно, безъ да
се обръща ни най-малко внимание кжде се засаждатъ тия
лозя, подхождатъ ли почвенитѣ условия, какво ще бжде ка-
чеството на тѣхния плодъ и т. н. Колкото до винарството
като обектъ на лозарството ни, оставяше се на заденъ планъ
и много малко внимание се отдѣляше за подготвяне усло-
вието за неговото закрепване и животъ. Въ резултатъ на
тая кжсогледа лозарска политика днесъ ние сме свидетели
на факта, че се засадиха лозя тамъ, кждѣто никога не сж
били посаждани съ такива, че се заеха отъ лозя мѣста, които
сж предназначени отъ природата за други култури, когато
хълмоветѣ и височинитѣ —най-подходящи за лозя, кждѣто отъ
вѣкове сж се заемали отъ такива, даващи най-доброкаче-
ственъ плодъ, днесъ си оставатъ пусти, неизползувани. Ло-
зарството се пресели отъ височинитѣ и хълмоветѣ въ полето
и тукъ е голѣмата фатална грѣшка, която ще ни донесе тежки
разочарования. Тукъ лежи и ядката на появилитѣ се напо-

следкъ всрѣдъ лозаритѣ въпроси за подсилването на мжстѣта съ захарь, за увеличение спиртността на вината, заплашващото ни схвърхпроизводство, последното незачитане на лозаритѣ отъ официалнитѣ власти. И ще вървимъ по наклонената плоскостъ до тогава, докато не наложимъ ефикасни мѣрки за отстранение на създадената вече аномалия. Като такава мѣрка ние препорѣчваме акциза върху виното и джибритѣ. Ако се премахне акциза върху виното и джибритѣ, както нѣколцина предлагатъ, то въ близко бъдеще ще бъдемъ свидетели че ще се засадятъ въ кжсо време маса лозя въ нискитѣ и силни почви, годни за всички други земледѣлски култури, но най-малко подходящи за лозарство. Тамъ лозата ще вирѣе буйно, ще дава изобилень плодъ, но плодъ долнокачественъ съ слаба захарность, чиято мжстъ следъ ферментацията ще ни даде и недоброкачествени вина. Само въ нѣколко години страната ни ще бжде заляна отъ изобилие на слабокачествени вина, негодни даже за мѣстния пазарь, камоли за чуждестрания. Когато долнокачественитѣ лозя сж посадени въ мѣстности кждѣто отъ вѣкове сж култивирани и отгледвани, такива ще изчезнатъ съвършено. И тъкмо тогава ще настѣпи истинската винарска криза. За премахването на тая опасность както и за отстранение на хаоса въ лозарската ни политика ние възлагаме най-голѣми надежди на акциза върху продуктитѣ отъ лозата. Ние сме убедени, че въвежданieto на единния поземленъ данѣкъ въ замѣна на акциза ще донесе само негативни резултати и лоши послѣствия. Съ тая мѣрка ще се уврѣдятъ общитѣ лозарски интереси. Много по справедлива и умѣтна е „акцизната“ система, която облага не засадената площъ лозя, а резултата, добития продуктъ. Какъвъ по справедливъ данѣкъ може да желае лозаря отъ тоя, който държи смѣтка за дохода му? Днесъ е станало принципъ при данѣчнитѣ облагания въ всички страни да се облага прихода. Това е най-справедливото облагане въ всѣко време и въ всѣко отношение. Сжщия този мотивъ легна преди нѣколко години и въ сжществуващия общъ подоходенъ данѣкъ. *Този начинъ на облагане е толкова по-справедливъ и е по-за възприемане, когато засега доходи получавани отъ обработката на намѣращата се подъ открито небе земя.* Нима не е известно, че маса причини въ отдѣлнитѣ райони влияятъ върху реколтата въ качествено и количественно отношение въ тѣхъ? Нѣщо повече: не само въ отдѣлнитѣ райони, но плодовитостѣта на лозята въ единъ и сжщи районъ е твърде различна споредъ сортоветѣ, начинъ на обработката, възрастѣта на лозето и др. А природнитѣ стихии като градушка каквато почти всѣка година спхожда нѣкои мѣстности, наводнение, или пъкъ продължителна суша, пероноспора, оидиумъ и купъ други причини, не каратъ ли да варира добива въ грозде въ разнитѣ области и лозарски райони? И при едно нещастие отъ природни сти-

хии за лозаря, трѣбва ли той да се обремени и съ поземленъ данѣкъ, както системата за единното поземлено облагане безрезервно предвижда? Какъ фиска ще държи смѣтка за всички по-горе посочени обстоятелства? Системата на констатиране съ комисии отъ лозари на щетитѣ, повредитѣ и загубитѣ е съвършено необещаваща и ще доведе неумолимо до несправедливости, пристрастностъ и негодувание. Отъ друга страна ние смѣтаме, че бюджетно-приходното перо на държавата отъ лозарството съ въвеждането на единия поземленъ денѣкъ ще бжде *само* преименовано но не и намалено. И въ такъвъ случай цѣлото постижение съ замѣнянето на „акцизната“ съ „поземлената“ система на облагането ще бжде оцѣтяване на едни лозари за смѣтка на други, съ което би се открила ера на борби и ежби всрѣдъ самото лозарско съсловие и то тъкмо тогава, когато толкова външни опасности заплашватъ съществуването.

Ето защо ние намираме, че най-подходящъ данѣкъ за лозаритѣ е акциза, защото държи смѣтка за добиваното отъ лозята. А ако предложението за единния поземленъ данѣкъ е било продиктувано отъ съображение за опростяване облагането на лозаря, който действително е обремененъ съ 4—5 такива данѣци и врѣхнини, като се постигне унификация въ облагането, *то като най-подходящъ данѣкъ къмъ който да се прегрупиратъ и другитѣ ние предлагаме, акциза.* Съ това ще се направи и едно насърчение на посаждане лозя въ беднитѣ и негодни за други култури високи, но добре освѣтени и провѣтрени мѣстности. Като послѣдствие ще имаме и едно подобрене въ качествеността на нашитѣ вина, ще се премахне и въпроса за подсилването на вината българското натурално вино ще се наложи на външния пазаръ. Отъ всичко това ще спечели българския лозаръ и българското винарство въ общностъ.

Производителна Кооперативна Изба
„ШЕВКА“ — Сливенъ.

Виното за старитѣ е като млѣкото за децата.

Френска пословица.

Виното взето умѣрено е лѣкъ за душата и тѣлото.

Волтеръ.

Вино пийте, защото това е моята кръвъ.

Матей гл. XXVI, 28.

СЪЮЗНИ, ДРУЖЕСТВЕНИ И КОО- ПЕРАТИВНИ.

БЪЛГАРСКИ

Лозарски съюзъ

№ 47

15 мартъ 1928 год.

София

Окръжно

*До лозаро-винарскитѣ дру**жества и кооперации*

ВЪ БЪЛГАРИЯ.

Господа,

Осмиятъ лозарски конгресъ, състоялъ се на 25 и 26 февруарий, завърши както всички досегашни конгреси. Приказва се доста, взеха се резолюции, събраха се малко пари и делегатитѣ се разотидоха изъ провинцията, като оставиха постоянното присѣствие да се разправя по-нататъкъ.

Между най-главнитѣ решения, които новия управителенъ съветъ взе въ първото заседание ще отбележимъ решението за премѣстване издаване на сп. „Лозарски Прегледъ“ отъ София въ гр. Плѣвенъ, като редактирането му се възложи на г. Георги Червенковъ, членъ отъ новия управителенъ съветъ. Съображенията, отъ които се е ржководило новото управително тѣло за да вземе подобно решение сж следнитѣ: Понеже презъ последната година числото на платилитѣ абонати е намалѣло на около 1000, издаването въ София не можеше да покрива разходите за печатъ, администрация, помѣщение за редакцията и пр. Освенъ това София не е лозарски центъръ, за да може редакцията непосредствено да пропагандира записването на абонати между самитѣ лозари, а трѣбваше да чака благоволенieto имъ отъ провинцията.

Понеже г. Червенковъ е издавалъ вече този органъ на съюза, печатенето и другитѣ разходи въ провинцията ще бждатъ по-малки, отъ друга страна Плѣвенъ е голѣмъ лозарски центъръ и плѣвенскитѣ лозари, трѣбва да се очаква, ще проявятъ голѣмъ интересъ и ще се запишатъ масово за абонати на списанието, новия управителенъ съветъ помоли г. Червенковъ и той се съгласи да поеме издаването на списанието презъ 1928 год. въ Плѣвенъ.

Абонамента за 1928 год. е опредѣленъ 65 лева за всички, освенъ за читалища и държавни и общински учреждения по 55 лева. Нека всички лозарски дружества членове и настоятели си взематъ бележка за въ бждеще да изпращатъ абонаменти и кореспонденция за списанието до г. Георги Червенковъ, гр. Плѣвенъ.

Новия управителенъ съветъ се конституира както следва:

Председателъ: Ив. П. Бързаковъ — София. Подпредседатели: Гавр. Костовъ—София и Атанасъ Славовъ—Сливенъ. Секретаръ касиеръ: Проф. Н. Недѣлчевъ—София. Редакторъ: Георги Червенковъ—Плѣвенъ. Членове: Ради Василевъ—Варна, Мих. Карапановъ—Ямболъ, Марко Вачковъ—Сухиндолъ, Ил. Храшковъ—София Кръстю Нановъ — Ст. Загора, Моско Михайловъ—София Гавр. Маноловъ—Станимака.

Поради липса на достатъчно постъпления, разходитѣ на Съюза сж съкратени до минимумъ. Съюза за сега нѣма помѣщение въ София, нито персоналъ, освенъ секретаря, комуто е предвидена известна заплата при условие ако останатъ срѣдства.

Съюзната каса се намира въ много плачевно състояние предъ видъ на това, че има стари задължения, които не могатъ да се покрятъ. Положението щѣше да бжде съвсемъ друго, ако постъпваха редовно членски вноски отъ страна на дружественитѣ членове.

Отъ отчета на Съюза за 1927 год. се вижда, че презъ годината сж постъпили само 18,124 лева отъ членски вноски. Това какво показва? Отъ 780,000 декара лозя въ България, които представляватъ 1,400,000 лева членски вноски българскитѣ лозари за своя съюзъ сж внесли само за 9,000 декара 18,000 лева! Това е едва 1% отъ общото количество на декаритѣ! 1% отъ лозаритѣ подкрепятъ борбата на организацията за защита интереситѣ на 100 пжти повече лозари! Това не бива да продължава така, да вземемъ примѣръ отъ други професии, които масово влизатъ въ своитѣ организации и затова успѣватъ да наложатъ своитѣ искания. Какво може да направи единъ съюзъ, който е подкрепенъ само отъ 1% отъ своитѣ професионални представители а 99% стоятъ вънъ отъ него и чакатъ всичко на готово.

Лозаритѣ не трѣбва да се облѣгатъ на другитѣ и да чакатъ само милости. Тѣ постоянно сж изненадвани ту съ нѣкой законъ, който затваря вжтрѣшнитѣ имъ пазари, ту съ нѣкое нареждане отъ Министерството на финанситѣ, ту нѣкоя атака отъ страна на Въздръжателния съюзъ и за да се справи съ положението съюза трѣбва да бжде готовъ за борба.

Въ последния конгресъ се направи упрекъ на стария управителенъ съветъ, че въ отчета не е показалъ колко колективни и индивидуални членове влизатъ въ съюза и въобще какво дължи всѣко дружество или членъ. Макаръ че бившия секретаръ се е опиталъ да изясни това положение, той не е успѣлъ, следствие незаинтересоваността на лозарскитѣ дружества. Ето защо, още веднажъ *ум. ляваме* всички лозарски дружества и кооперации да изпратятъ списъцитѣ на своитѣ членове, заедно съ обозначение на декаритѣ лозя, които всѣки единъ отъ тяхъ притежава.

Нека, членоветъ на Съюза да пристѣпятъ съ издължението на вноскитъ опредѣлени по 2 лева на декарь лозе. Сжщо ви молимъ да се издължите за пратенитъ ви съюзни календари за годината 1928. Безъ срѣдства съюзътъ не е въ положение да отстоява интереситъ на своитъ членове. Безъ срѣдства той е единъ мъртавъ институтъ.

Всичко, което се отнася до съюза, членски вноски, помощи и пр. да се отправя до проф. Н. Недѣлчевъ, ул. „Воловъ“ 7.

Съобщаваме на всички членове на съюза за знание, че споредъ писмото на Софийската Търговска Индустриална камара отъ 28 февруарий т. г. фирмата Бошанъ, която има клонъ въ България за закупуване на вина (въ гр. Русе) е обявена на много мѣста въ несъстоятелностъ. Предупреждаваме нашитъ членове да бждатъ предпазливи въ своитъ продажби на кредитъ.

Ви поздравляваме,

Председателъ: **Ив. П. Бързаковъ**

Секретарь-касиеръ: **Н. Недѣлчевъ**

Помощи и членски вноски.

(Продължение отъ кн. 2).

Преносъ 28,953 лева.

36. М. Антоновъ, с. Комарево (Берковско), чл. вносъ	20 лева.
37. Т. Мавровъ, с. Клокотница (Хасковско), помощъ	10 лева.
38. Ц. А. Върбановъ, с. Бѣли мелъ (Фердинан.)	100 лева.

Всичко 29,083 лева.

Отъ лозарския конгресъ до днесъ получено е всичко отъ членски вноски 20 лева.

(Подписката продължава).

Лозарьо, получавай, плащай, чети и проагитирай списанието „ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ“, единствения защитникъ на лозарството и интереситъ ти.

Само чрезъ просвѣта и организирана борба се отива къмъ поминъкъ и култура!

Вино дайте на бледнитъ лица.

Платонъ.

Х Р О Н И К А.

Голѣмото общонародно нещастие, което сполетѣ България и народа съ землетреса въ Чирпанъ, Борисовградъ, Пловдивъ и околнитѣ имъ села налага повелителенъ човѣшки дългъ, не само на всѣки българинъ, а и на всѣко човѣшко сѣщество кждето и да живѣе на земята да подпомогне пострадалитѣ. Многото човѣшки жертви на убити и заболѣли сж безвъзвратни. Останалитѣ живи сж въ крайно бедствено положение. Материалнитѣ загуби сж неизмѣрими и не ще могатъ се въстанови и следъ десетки години. Последицитѣ ще сж много тежки и ще засегнатъ общото българско стопанство.

Редакцията като изказва своитѣ съболезнования и съчувствия на пострадалитѣ лозари и всички, апелира къмъ всички лозари въ страната да се притекатъ на помощъ, като потърсятъ сами комитетитѣ, които събиратъ помощи и дадатъ своята лепта.

Л о з а р и,

Дайте своета подкрепа, дайте я като човѣци, дайте я като българи, дайте я навреме, на свои братя, защото тѣ сж гладни, болни, разорени и на открито.

Редакцията.

Редакцията и администрацията на списанието се помѣщава въ гр. Плѣвненъ въ II-рия етажъ на здание-то срещу Земледѣлската Банка и е отворена всѣки присъственъ день и празнични дни до обѣдъ.

Починаль е Плѣвнен. лозарь *Панталей Владовъ*, 67 годишенъ на 11 априль. Починалия бѣше примѣренъ лозарь, редовенъ членъ на лозарския съюзъ и абонатъ на списанието. Вѣчна му паметъ.

Брошурата: Виното и стопанско-икономическото му значение — по поводъ законопроекта за народното здраве, излѣзе отъ печатъ. Написана на лекъ езикъ, пълна съ данни за ползата отъ виното и противъ тартюфщината на „въздержатели-тѣ“ е единъ цененъ приносъ къмъ бедната лозарска литература. Всѣки лозарь, винарь и приятель на натуралнитѣ вина трѣбва да я притежава и прочете, за да знае защо трѣбва да се пие умѣрено, но редовно божественъ даръ — виното.

Изданието е на български лозарски съюзъ—София ул. Воловъ 7 и се доставя отъ него. Цената е само 2 лева.

Разпратена е вече и на всички лозарски д-ва и винарски кооперации за пласиране.

Лозари, потърсете я и си я доставете.

Въздержателния конгресъ се състоя на 17 и 18 априль въ гр. Плѣвненъ. Въ идущата кн. 5 ще дадемъ по-подробни сведения за него.

Ценитѣ на вината у насъ сж въ застои поради голѣмата криза. Консумацията е сведена до минимума. За износъ има само запитвания и проучвания, а вина има доста непродадени.

Вина: Северна България отъ 8—10 лева, а южна отъ 12—14 лв. литъра Ракии: отъ 55 до 65 ст. градуса.

Облагороденитѣ лози сж въ последнитѣ си продажби, отъ 250—4 лева виненитѣ и 4—7 дисертнитѣ

Земледѣлска изложба въ Прага. Въ Лозарския съюзъ се получи покана и програма за земледѣлската изложба въ Прага (Чехославия), която ще се състои отъ 15 до 21 май т. г., по случай десетгодишнината отъ независимостта на Чехославия. Ще има и лозарски отдѣлъ. Участнушитѣ ще пжтуватъ съ 33% намаление по чехословашкитѣ желѣзници. Желаящитѣ да участвуватъ въ изложбата да заявятъ въ Лозарския съюзъ.

Изложба на вина въ Бѣлградъ. Сръбското земледѣлско дружество е уредило изложба на вина отъ цѣла Сърбия презъ времето отъ 22 до 25 априль т. г. Поканена е да участвува и България.

Синия камък е 24 лв. клгр., а ра-
фията 60 лева клгр.

Назначена е комисия при мини-
стерството на Земледелието и
Държав. имоти, на която е възло-
жено следъ като прегледа сегаш-
ния законъ за подобрене на земе-
дѣлското производство и опазване
полскитѣ имоти, да изработи новъ
законопроектъ за да стане закона
по-лесно и резултатно приложимъ.

Международния Институтъ по
Земледелието въ Римъ се е обър-
налъ къмъ Съюза и е поискалъ све-
дения върху целитѣ, дейността и
пр. на Съюза. Идеалитѣ сж много
добри, обаче за съжаление, не мо-
жемъ да се похвалимъ съ добри чле-
нове. Напоследъкъ на изпратеното
окръжно до лозарскитѣ дружества
почти никое не се е обадило. Ло-
зари, излѣзте най-после отъ това
спящо състояние, което е въ врѣда
на собственитѣ ви интереси!

Лозарското Д-во „Американска
лоза“ въ гр. Г. Орѣховица е взело
похвалната инициатива да работи
за образуване на лозарски друже-
ства въ околията си. За целта то
е разпратило типови уставы за ло-
зарски дружества. Ето единъ при-
мѣръ за подражание!

Централното бюро за улеснение
износа на вина и плодове при Со-
фийската Търговска Индустриална
камара е имало заседание на 31
мартъ т. г. и е разгледало редица
въпроси въ свръзка съ организи-
рането износа на поменатитѣ арти-

кули. То ще изработи единъ про-
ектъ за контрола върху плодоветѣ
и зеленчуцитѣ, предназначени за
износъ. Сжщото бюро реши да се
изпратятъ за смѣтка на Търгов.
Инд. камара и М-то на Земледѣ-
лието на специализация по винар-
ство въ Бордо специалиститѣ на
винарскитѣ кооперации „Гъмза“—
Сухиндолъ и „Шевка“ — Сливенъ.

КНИЖНИНА.

Получиха се въ редакцията след-
нитѣ издания:

Приносъ къмъ проучване биоло-
гията на шарения гроздовъ молецъ
(Polychsosis botana Schiff) и срѣд-
ства за борба противъ него отъ
Иванъ Георгиевъ, асистентъ при
агро-омо-лесовѣдския факултетъ—
годишникъ на Соф. университетъ.

Двешното положение на бор-
бата срещу градушката съ ракети
отъ И. И. Хранковъ.

Модерно птицевѣдство, месечно
списание, редакторъ М. С. Цоневъ,
Плѣвнѣнъ, годиш. абонаментъ 40 лв.

Економически прегледъ органъ
на Русенската Търг. Инд. камара.

Поправки. — Въ кн. 3 на стран. 58
редъ 31 е отпечатано: „Застрахова-
телния периодъ започва отъ 15 ок-
томври“ да се чете (попрази) „отъ
15 мартъ и продължава до 15 ок-
томври“ и на стр. 62 най-долния
редъ на забележката е печатено
„до началото на заразяването“, да
се чете „до зазрѣването“.

Изкуствени торове за лозя и други култури
Предлага на най-низки цени

ИВАНЪ П. БЪРЗАКОВЪ
агрономъ

ул. „Аспарухъ“ № 72. — СОФИЯ.

Подробни упътвания бесплатно.

Чилка силитра, франко Бургасъ и Варна 11.50
лева, франко София — 12.50 за килограмъ.